

CO NÁS STOJÍ PLÝTVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Plýtvat se dá vodou, časem, energií, jídlem, penězi i slovy. Plýtváme všichni a neustále. Pokud se někdo snaží šetřit, zpravidla utěsní kohoutky a okna, instaluje úsporné žárovky, místo ráchání ve vaně se sprchuje a po městě nejedí autem, ale na kole. Spořiví lidé zamezují plýtvání tradičními způsoby. Šetří pro sebe a ze sobeckých důvodů, protože uspoří vlastní peníze. Takové šetření je logické a přirozené, existuje však mnohem více oblastí, ve kterých se intenzivně plýtvá a většina z nás si to neuvědomuje nebo je k těmto záležitostem lhostejná. Cílem této brožurky je upozornit na další oblasti plýtvání, které jsou méně očividné než kapající kohoutek. Půjde zejména o témata, která se týkají spotřebitelského chování. Aniž si to uvědomujeme, při vkládání zboží do košíku disponujeme velkou mocí. Nevhodným výběrem se podílíme na plýtvání energiemi, pohonnými hmotami, vodou, a tím i zdravým životním prostředím a životem. Vhodným nákupem se můžeme (nejen) k životnímu prostředí chovat šetrněji.

(Trvale) udržitelný rozvoj

S plýtváním, resp. s šetrným chováním, neodmyslitelně souvisí trvale udržitelný rozvoj (TUR), resp. trvale udržitelný život (TUŽ). Termín TUR se poprvé objevil v roce 1987 ve zprávě „Naše společná budoucnost“, kterou vydala Světová komise pro životní prostředí a rozvoj. Koncepce udržitelného rozvoje nebo udržitelného života vychází z myšlenky, že život současné společnosti nesmí omezit potřeby budoucích generací. Přitom klade důraz na udržitelnost v rovině ekonomické, sociální a environmentální. Teorie trvale udržitelného rozvoje se prosazuje formou udržitelné spotřeby a výroby. Česká informační agentura životního prostředí (CENIA) ji na svých webových stránkách popisuje takto: „Udržitelná spotřeba a výroba (USV) je založena na výrobě a službách (včetně jejich spotřeby), které zajišťují základní potřeby společnosti a kvalitu života, a zároveň zohledňují stejné potřeby budoucích generací. Postupem k jejich dosažení je minimalizace spotřeby přírodních zdrojů, surovin a energií, vyloučení toxických látek, prevence odpadů a emisí v rámci celého životního cyklu výrobků a služeb. Udržitelná spotřeba a výroba je zároveň příležitostí pro zvyšování konkurenceschopnosti průmyslu, pro uvádění produktů, které splňují kritéria týkající se zdraví, ochrany životního prostředí a kvality na trh. Nezbytné je zahrnutí sociálních aspektů s důrazem na zdraví obyvatel a odpovědné chování organizací vůči zaměstnancům.”

Obrázek č. 1. Schéma zobrazuje vztah tří pilířů udržitelnosti, tj. ekonomiku, společnost a životní prostředí, přičemž platí, že stav životního prostředí limituje ekonomiku i společnost.

Z pohledu šetrného spotřebitelského chování se za nejlepší nakupování dá považovat žádné nakupování, protože každý výrobek či služba, který si pořídíme, má určitý negativní dopad na životní prostředí a další oblasti. Jenže soběstační dávno nejsme, takže nakupovat musíme. Můžeme si však počínat jako odpovědní spotřebitelé a při nákupu zvážit, zda konkrétní zboží opravdu potřebujeme, a dále preferovat výrobky, jejichž výroba, doprava, užívání i konečná likvidace zatěžují životní prostředí méně než

v případě klasických výrobků. Odpovědné nakupování šetří nejen životní prostředí, ale je ohleduplné k lidem a zvířatům a v konečném důsledku spoří i peníze (viz dále). Uvědomělé nakupování může probíhat na úrovni jednotlivce, domácnosti, malé i větší organizace. Tato brožura se soustředí na jednotlivce. Dotýká se několika oblastí, o kterých lze při brouzdání mezi regály přemýšlet, a zmiňuje několik typů výrobků, které odpovědný spotřebitel preferuje.

Obrázek č. 2. Odpovědný spotřebitel si nenacpe do vozíku všechno zboží v akci, protože ví, že obchodník dbá jen na svůj zisk, nikoliv na blaho zákazníka, a že akce relativně výhodná pro zákazníka se vyplátí pouze a jedině prodejci.

Životní cyklus výrobku a LCA

Podobně jako živé organismy, které se zrodí, rozmnoží a zahynou, i každý výrobek prodělává životní cyklus. Cyklus každého výrobku se skládá ze čtyř hlavních fází: získávání surovin pro výrobu potřebných materiálů, výroba produktu z těchto materiálů, užívání výrobku a jeho závěrečné odstranění. Jednotlivé kroky souvisí se spotřebou paliv, elektrické energie, vody a dalších zdrojů. Každá fáze životního cyklu výrobku tak vykazuje určitý vliv na životní prostředí, tzv. environmentální dopad.

Pro stanovení environmentálního dopadu celého životního cyklu výrobku, služby či technologií se používá metoda Posuzování životního cyklu, pro kterou se používá zkratka LCA (Life Cycle Assessment). Vliv výrobku na prostředí je hodnocen na základě posouzení vlivu materiálových a energetických toků, které si sledovaný systém vyměňuje se svým okolím, tedy s životním prostředím. Sledují se také emise do všech složek životního prostředí.

Ekologicky šetrné výrobky

Ekoznačení slouží k označení ekologicky šetrných výrobků, jejichž životní cyklus má menší environmentální dopad než klasické produkty a přitom vykazují vysokou kvalitu. Jedná se o certifikované výrobky, které musí pro přidělení ekoznačky splnit řadu kritérií. Například v případě šamponů se kritéria, podle kterých se rozhoduje o udělení ekoznačky, týkají toxicity výrobku pro vodní organismy a znečištění vody, biologické rozložitelnosti výrobku, hmotnosti, recyklovatelnosti obalu atd.

Obrázek č. 3a, 3b. Na českém trhu se nejčastěji objevují ekologicky šetrné výrobky s českou ekoznačkou *Ekologicky šetrný výrobek* nebo s ekoznačkou *EU*, tzv. květinou (*Flower*).

Lokální produkty

Odpovědným nákupem lze ušetřit spotřebu paliv a snížit dopad letecké, automobilové a jiné dopravy na životní prostředí. Současně lze podpořit místní výrobce, a tím i prosperitu regionu. Jak? Preferencí lokálních (místních, regionálních) produktů, které představují alternativu k anonymnímu zboží, často nevalné kvality, ze supermarketů. Lokální producenti nabízí všechny běžné potraviny, zejména ovoce, zeleninu, maso, mléko, sýry, vajíčka či med, nejčastěji na trzích, formou rozvážení bedýnek či přímým odběrem ze dvora. Lokální produkty se prodávají i v obchodech, poznají se například podle tzv. regionálních značek, které se udělují jednotlivým oblastem ČR. V současnosti je registrováno celkem patnáct regionálních značek (Šumava originální produkt,

Prácheňsko regionální produkt, Vyrobeno v Beskydách atd.), které zaručují, že produkt byl vyroben v daném regionu.

Obrázek č. 4. Certifikované regionální potraviny mohou být označeny logem *Regionální potravina*.

Fair trade výrobky

Pokud si odpovědný spotřebitel chce dopřát kávu, čaj, tropické ovoce a další zboží, které lokální trh nenabízí, preferuje výrobky spravedlivého obchodu neboli fair trade. Spravedlivý obchod podporuje znevýhodněné pěstitele a výrobce z rozvojových zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky. Zatímco standardní mezinárodní obchod tyto prvovýrobce často vykořisťuje výkupem produktů výrazně

pod cenou, fair trade klade důraz na spravedlivou (férovou) výkupní cenu. Udělení značky fair trade vyžaduje mj. povinnost odběratelů vyplácet výrobcům ceny pokrývající náklady na produkci a důstojné živobytí, zákaz dětské práce omezující právo na vzdělání a zdravý rozvoj dítěte, povinnost zaměstnavatelů vyplácet zaměstnancům alespoň minimální mzdu a zajistit důstojné pracovní podmínky. Fair trade, kromě sociální oblasti, podporuje také environmentálně šetrné zemědělské a výrobní postupy.

Obrázek č. 5. Výrobky spravedlivého obchodu jsou označeny logem *Fair trade*.

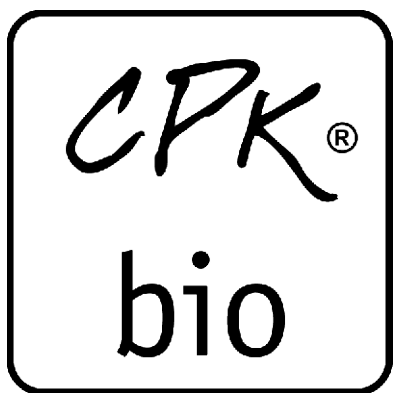
Biovýrobky

Bioprodukty pocházejí z ekologického (alternativního, organického) zemědělství, jehož principem je zejména hospodaření v souladu s přírodou, zákaz používání umělých hnojiv a pesticidů, pohoda (welfare) hospodářských zvířat, upřednostňování obnovitelných zdrojů energie a recyklace surovin. S vyloučením látek, které zatěžují prostředí a mohou kontaminovat potravní řetězec, souvisí produkce kvalitních a chutných výrobků, které ekologičtí zemědělci smí po certifikaci v souladu se zákonem označovat jako BIO, EKO, biologický, organický, nebo ekologický výrobek.

Bioprodukty slouží k přímé spotřebě (např. zelenina, ovoce, maso, mléko, bylinky) anebo k výrobě biopotravin (např. salám, jogurt, sýr) či biokosmetiky. Biokosmetika nesmí obsahovat syntetická barviva, parfémy a konzervanty, nesmí být testována na zvířatech a obsahovat genetiky modifikované organismy (GMO). V kvalitě BIO se pěstuje také bavlna (konvenční pěstování představuje jednu ze zemědělských činností, které zatěžují životní prostředí nejvíce, zejména obrovskou spotřebou pesticidů), ze které se vyrábí biotextil.

Obrázek č. 6a, 6b. České bioprodukty včetně biopotravin jsou nejčastěji označeny logem národního certifikátu, tzv. biozebrou, a logem EU, tzv. listem.

Obrázek č. 7. Certifikovaná přírodní kosmetika nemusí být nutně vyrobena z biosurovin. Příkladem českého certifikátu, který označuje přírodní kosmetiku s obsahem surovin z ekologického zemědělství je CPK bio.

FSC výrobky

Další oblastí, kterou mohou spotřebitelé ovlivnit odpovědným nakupováním, je lesní hospodaření. Mezinárodní nevládní nezisková organizace Forest Stewardship Council (FSC) podporuje ekologicky a sociálně šetrné, ekonomicky životaschopné obhospodařování lesů, a tím chrání ohrožené a devastované lesy.

V ČR se šetrné lesní hospodaření certifikuje podle Českého standardu FSC. Podmínky udělení certifikátu se týkají podpory obnovy listnatých a smíšených lesů, eliminace vzniku velkých pasek, zákazu použití hnojiv a nebezpečných chemikálií, ponechání části dřeva k zetlení, zaměstnávání místních obyvatel atd.

Obrázek č. 8. Dřevo z šetrného lesního hospodaření a z něho vyrobené výrobky jsou označeny logem FSC.

Výrobky netestované na zvířatech

Odpovědný spotřebitel chrání nejen životní prostředí a lidská práva, ale i práva zvířat. Vybírá si výrobky, které nebyly testovány na zvířatech, což platí i pro suroviny, ze kterých byl produkt vyroben. V případě kosmetiky může být takovému výrobku přidělen mezinárodní certifikát Humánní kosmetický standard HCS (Humane Cosmetics Standard), v případě prostředků pro domácnost certifikát Humánní standard pro výrobky pro domácnost HHPS (Humane Household Product Standard).

Obrázek č. 9. Certifikovaná etická kosmetika a další výrobky netestované na zvířatech jsou označeny logem HCS/HHPS.

Ekologicky šetrná služba

Národní program ekoznačení uděluje prostřednictvím agentury CENIA nejen ekoznačku Ekologicky šetrný výrobek, ale i ekoznačku ekologicky šetrná služba. Mezi podmínky jejího udělení patří omezování spotřeby energií, vody a produkce odpadů, podpora využívání obnovitelných zdrojů, látek šetrných k životnímu prostředí atd. V současnosti může být certifikát udělen hotelům a dalším ubytovacím službám, kempům, obchodům a vzdělávacím zařízením včetně škol.

Obrázek č. 10. Ekologicky šetrná služba se označuje českou ekoznačkou Ekologicky šetrná služba nebo ekoznačkou EU, tzv. květinou (Flower) – viz obrázek 3b.

Oblečení, květiny, elektrospotřebiče...

Dalšími odvětvími, která různým způsobem plynou životním prostředím a lidskými právy, jsou například pěstování bavlny a produkce oblečení, pěstování květin, používání energie, výroba a provoz elektrospotřebičů. I zde se může spotřebitel chovat odpovědně, není však v moci této brožurky věnovat se všem tématům.

Tipy na nákup

Každý se může stát šetrným spotřebitelem. Pokud nechcete nebo nemůžete investovat do výrobků výše uvedených značek, můžete se inspirovat několika jednoduchými tipy:

- chodte na nákup s vlastní taškou a minimalizujte spotřebu „igelitových“ (většinou polyethylenových nebo polypropylenových) tašek a sáčků
- zaměřte se na zboží v rodinných baleních a vratných obalech
- vyhněte se nápojům v hliníkových plechovkách i balené vodě

- nekupujte zboží zabalené ve zbytečných obalech (bonboniéry) a v obalech, které se nedají vytřídit (kombinované obaly od některých chipsů)
- odpusťte si exotické výrobky, jejichž produkce devastuje tamní ekosystémy (palmový olej, mýdlové ořechy atd.)
- preferujte sezónní produkty (čerstvá rajčata v létě, dýně a řepu na podzim atd.)
- nekupujte výrobky na jedno použití (jednorázové žiletky, baterie, plastové a papírové "párty" nádoby atd.)

Odpad

Velkou kapitolu v souvislosti s plýtváním představuje všeobecně známé téma odpady. I když jde o jednu z mála oblastí odpovědného spotřebitelského chování s relativně slušnou osvětou, situace má k optimálnímu stavu daleko, např. v roce 2009 bylo vytřídkeno „jen“ 13,9 % z celkového množství komunálního odpadu. Stále je tedy hodně co zlepšovat, proto si dovolueme připomenout nejdůležitější informace.

Princip 3R (Reduce, Reuse, Recycle)

Odpovědný spotřebitel se nespokojí pouze s tříděním odpadů, ale snaží se zamezit jejich vzniku, řídí se takzvaným principem 3R. První R představuje začáteční písmeno anglického výrazu *reduce*, což znamená snížit, zmenšit, omezit, redukovat. Odpovědný spotřebitel snižuje svou spotřebu, čili kupuje jen to, co opravdu potřebuje. Druhé R se vztahuje k termínu *reuse* (z angl., znovu použít) a vystihuje pravidlo nákupu výrobků na mnohonásobné použití, které dlouho vydrží. Třetí R pochází ze slova *recycle* (z angl., recyklovat) a popisuje odevzdání nefunkčních výrobků k recyklaci, tzn. třídění a odevzdání odpadů na patřičná místa.

Obdobné principy znázorňuje i tzv. odpadová pyramida. U její základny je umístěn nejvíce preferovaný způsob nakládání s odpady (prevence), zatímco ve špici se skrývá nejméně vhodná možnost (skládkování). Mezi prevencí a skládkováním se nacházejí následující přístupy (seřazené od nejhodnějšího po nejméně vhodný): minimalizace, opětovné použití, recyklace a kompostování, energetické využití.

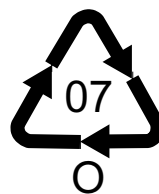

Obrázek č. 11. Skládkování a spalování odpadů představuje poslední možný a nejméně šetrný způsob nakládání s odpadem.

Třídění odpadů

Odpad z domácnosti, tzv. komunální odpad, se třídí na základě materiálového složení. To lze vyčíst z materiálového značení obalů, které však v roce 2006 přestalo být pro výrobce povinné.

V současnosti jsou u nás v různé míře k dispozici kontejnery na plast, barevné a bílé sklo, papír, nápojové kartony, elektroodpad, bioodpad a směsný odpad. Nepotřebné a prošlé léky odebírají lékárny, vybité baterie a monočlánky elektroprodejný. Starý textil patří do sběrného dvora, nebo lépe do charitativních organizací či second handů. Železo, hliník a další kovy vykupují sběrný. Velkoobjemový odpad (nábytek, stavební odpad atd.) nebo nebezpečný odpad (oleje, barvy, lepidla atd.) se odváží do sběrného dvora nebo je lze odevzdat formou mobilního sběru. Pneumatiky by měli přijmout výrobci v rámci zpětného odběru. Autovraků se lze zbavit formou zpětného sběru nebo u oprávněného likvidátora autovraků. Přesný postup třídění, informace ohledně využití vytříděných odpadů atd. najdete na www.jaktridit.cz.

Obrázek č. 12a, 12b, 12c. Plastové výrobky jsou vyrobeny z různých druhů plastů, nejčastěji z polyetylentereftalátu (značka 1 PET), vysokohustotního polyetyleny (2 HDPE), polyvinylchloridu (3 PVC), nízkohustotního polyetyleny (4 LDPE), polypropylenu (5 PP) a polystyrenu (6 PS). Ostatní plasty jsou označeny číslem 7-19.

Letem světem

Bílé zdi

Výrazně se dá ušetřit také na osvětlení místností. Kromě použití úsporných žárovek lze množství spotřebované energie snížit vhodnou barvou stěn, podlah a stropů. Bílá barva odráží více než 80 % světla, hodně syté a tmavé barvy jen kolem 15 %.

Dešťová voda

Praní, vytírání podlahy, zalévání rostlin, splachování záchodu - to jsou jedny z mnoha případů, kdy lze místo pitné vody použít vodu dešťovou. Stačí využít sběrné plochy střech a okapů a zvolit jeden ze způsobů jímání a rozvodu tohoto volného zdroje vody.

Ekologická stopa

Ekologická stopa představuje nástroj, kterým lze měřit dopad životního stylu jedince, obce atd. na životní prostředí. Při počítání ekologické stopy se konkrétní spotřeba převádí na plochu půdy a vodních ploch, která zajistí produkci zdrojů nutných pro uspokojení dané potřeby a likvidaci souvisejících odpadů. Stopa se vyjadřuje v tzv. globálních hektarech. Vlastní ekologickou stopu si může každý spočítat na www.hraozemi.cz. Podobný nástroj představuje tzv. vodní stopa, která se týká spotřeby vody (viz brožuru Voda).

Ekologický luxus

Hana Librová, autorka knižního titulu *Vlažní a váhaví*, který se ekologickým luxusem zabývá, popisuje tento termín jako ekologicky příznivé chování s cílem zmenšit vlastní ekologickou stopu za cenu sebeomezení. Jako příklad charakteristického ekologického luxusu uvádí používání pístového plnicího pera, které je k dostání jen v luxusních prodejnách a stojí mnohem více než kvalitní propiska.

Plenky

Používání jednorázových plenek souvisí s výrazně vyšší (10-50krát) spotřebou surovin i s vyšší (2-3krát) energetickou náročností výroby. Kombinace moderních látkových plen a perfektně těsnících svrchních kalhotek představuje plnohodnotnou náhradu jednorázových plen. Kromě menšího dopadu látkových plen na životní prostředí jsou nižší i finanční náklady, obzvláště pokud rodina počítá s více potomky. Pouze začátky používání vyžadují trochu cviku a větší jednorázovou investici.

STEP

Sít' ekologických poraden (STEP) je národní profesní organizace zabývající se praktickým environmentálním poradenstvím, tedy souborem služeb, které pomáhají občanům při řešení konkrétních otázek a životních situací souvisejících s životním prostředím. Poradny Sítě ekologických poraden a další ekoporadny najdete na webu STEPu (www.ekoporadna.cz).

Vánoční stromek

Živé vánoční stromky po Vánocích představují zbytečné množství odpadu. Alternativou je pořízení umělého stromku nebo živého stromečku v květináči. Takovou borovici či jedli lze po Vánocích ponechat do příštího roku, nebo na jaře vysadit na vhodné místo do volné přírody.

Zahrada

Životní prostředí i finanční prostředky lze ušetřit i na zahradě. Zejména je potřeba se vyvarovat používání umělých průmyslových hnojiv a pesticidů. Například nejlevnější ochranou pěstovaných rostlin před hmyzem je zakládání spíše menších záhonů oddělených aromatickými rostlinami, které ochrání své nearomatické sousedy, např. řeřicha nebo saturejka odpuzují mšice, tymián a máta vadí běláskovi zelnému.

Zelené úřadování

Zelené úřadování označuje environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, tj. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou atd. Zelený úřad usiluje o šetrný provoz a odpovědné nakupování.

Termín zelený se ve stejném smyslu používá i pro šetrnou domácnost nebo odpovědné nakupování, tj. zelená domácnost a zelené nakupování.

Literatura

Kanichová K. (2008): Odpovědné nakupování. Cenia, Praha. Dostupné volně ke stažení z <http://www.cenia.cz/_C12572160037AA0F.nsf/showMessage?OpenAgent&PID=CPRJ7F2MEHP5>.

Kočí V. (2010): Příručka základních informací o posuzování životního cyklu. VŠCHT, Praha. Dostupné volně ke stažení z <<http://www.lca.cz/cz/12-ke-stazeni>>.

Pruner T. (ed.) (2009): Udržitelné a odpovědné spotřebitelství. Sborník z krajské konference učitelů ekologické výchovy sborník. Krajský úřad Plzeňského kraje a Občanské sdružení Ametyst, Plzeň.

Vlašín M., Ledvina P. & Máchal A. (2009): Desatero domácí ekologie. Sít' ekologických poraden STEP, Brno. Dostupné volně ke stažení z <http://www.veronica.cz/dokumenty/desatero_domaci_ekologie.pdf>.

www

Produkce, využití a odstranění odpadu v roce 2009. [online]. [cit. 2011-11-18]. Dostupné z <http://www.czso.cz/csu/tz.nsf/i/produkce_vyuziti_a_odstraneni_odpadu_v_roce_2009>.

Seznam ekologicky šetrných výrobků. [online]. [cit. 2011-11-15]. Dostupné z <[http://www.ekoznacka.cz/_C12571B20041E945.nsf/\\$pid/MZPMSFHMV9DV](http://www.ekoznacka.cz/_C12571B20041E945.nsf/$pid/MZPMSFHMV9DV)>.

Spotřebitel a odpady. [online]. [cit. 2011-11-18]. Dostupné z <<http://www.veronica.cz/?id=83>>.

Obrázky

Použité obrázky jsou volně dostupné nebo pochází z galerie Wikimedia Commons. Autorská práva obrázků nejsou chráněna (volné dílo, PD), nebo jsou obrázky dostupné pod licencí Svobodná licence GNU pro dokumenty (GNU FDL) či Creative Commons Attribution-Share Alike (CC-BY-SA). Typ licence a zdroj jsou uvedeny u každého obrázku. Autor je uveden, pokud to vyžaduje konkrétní typ licence.

Obr. 1 CC-BY-SA, Občanské sdružení Ametyst.

Obr. 2 PD, <http://www.sxc.hu/photo/1128507>

Obr.3a PD, <http://www.ekoznacka.cz/>

Obr.3b PD, <http://www.ekoznacka.cz/>

Obr. 4 PD, <http://eagri.cz/public/web/regionalni-potraviny/o-projektu/>

Obr. 5 PD, <http://www.fairtrade.cz/29-jak-se-pozna-fair-trade/>

Obr. 6a PD,<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/loga-a-znaceni/>

Obr. 6b PD,<http://eagri.cz/public/web/mze/zemedelstvi/ekologicke-zemedelstvi/loga-a-znaceni/>

Obr. 7 PD,

http://www.biospotrebite.cz/page.php?selected=1272&pismo=&slovník_oid=309

Obr. 8 PD, <http://www.czechfsc.cz/faq/proc-kupovat-fsc-vyrobyky-.html>

Obr. 9 PD, <http://www.netestovanonazviratech.cz/informace-pro-spotrebitele.htm>

Obr. 10 PD, <http://www.ekoznacka.cz/>

Obr. 11 CC-BY-SA, Stanislav Filip + Občanské sdružení Ametyst

Obr. 12a-c PD, http://en.wikipedia.org/wiki/Plastic_recycling

Trvale udržitelný rozvoj

Moldan B. (2003): (Ne)udržitelný rozvoj : ekologie - hrozba i naděje. Karolinum, Praha.

[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/MZPMSFHV0HSB](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/MZPMSFHV0HSB)

<http://moodle.usv-partner.cz/course/view.php?id=7>

http://www.mzp.cz/cz/udrzitelny_rozvoj

Spotřebitelské chování

Machalová L., Šířoká P. & Mach V. (2008): Jak ekologicky nakupovat. Hnutí Duha, Olomouc.

Dostupné volně ke stažení z <<http://www.hnutiduha.cz/olomouc/data/publications/jak-ekologicky-nakupovat-aktualizace-2009.pdf>>.

Ledvína P. (2008): Nekup to. O environmentálně šetrném nakupování. Veronica, Brno. Dostupné volně ke stažení z <http://www.veronica.cz/dokumenty/Nekup_to_2008.pdf>.

Svoboda zvířat Plzeň. (2010): Průvodce odpovědného spotřebitele Plzní. Svoboda zvířat Plzeň, Plzeň. Dostupné volně ke stažení z <<http://www.svobodazvirat.cz/upload/pes.pdf>>.

<http://www.bedynky.cz>

<http://www.bio-info.cz>

<http://www.biospotrebitel.cz>

<http://www.czechfsc.cz/>

<http://www.ekowatt.cz/>

<http://detem.mzp.cz/ekorady.shtml>

<http://www.etickespotrebitelstvi.cz>

<http://www.fairtrade.cz>

<http://moodle.usv-partner.cz/course/view.php?id=8>

<http://www.najdisisvehofarmare.cz/najdisisvehofarmare/default.aspx>

<http://www.netestovanonazviratech.cz>

<http://eagri.cz/public/web/regionalni-potraviny/>

<http://www.regionalni-znacky.cz/>

<http://www.zaferovebanany.cz/>

Odpady

<http://www.jaktridit.cz/>

<http://www.kompostuj.cz/>

<http://www.recyklohрани.cz/cs/>

<http://www.tonda-obal.cz/>

<http://www.trideniodpadu.cz/>

Letem světem

Holmgren D. (2006): Permakultura – Principy a cesty nad rámec trvalé udržitelnosti. PermaLot, Svojanov.

Vlašínová H. (2006): Zdravá zahrada. Era, Brno.

<http://ekolist.cz/cz/zelena-domacnost/rady-a-navody>

http://www.ekoporadna.cz/files/publikace/zelene_uradovani_uradovanie.pdf

<http://www.hraozemi.cz/>

<http://www.waterfootprint.org/?page=files/home>

<http://zeleneuradovani.cz/uvod/>

Kdo jsme?

Jsme nezisková organizace, v níž se setkávají lidé z různých prostředí: biologové, pedagogové i zástupci dalších profesí, jimž není lhostejný stav životního prostředí.

Jde nám o přírodu, o naše prostředí i o nás samotné. Domníváme se, že lidé toho o přírodě málo vědí, a proto jí ubližují. Chceme pomoci to změnit. Proto se věnujeme dvěma hlavními činnostem: ekologické výchově a ochraně přírody.

Ochrana přírody

Zabýváme se odbornými pracemi v oblasti ochrany přírody, zejména v souvislosti se zvláště chráněnými druhy a územími, soustavou Natura 2000 v České republice a další odbornou a konzultační činností.

Ekologická výchova

Ekologickou výchovu uskutečňujeme zejména prostřednictvím výuky dětí a učitelů, která se odehrává v Plzni, v jejím nejbližším okolí a na terénní stanici v Prusinách. Naše výuková činnost má zprostředkovat nejen kontakt s přírodou, ale zároveň se snažíme nabídnout různý pohled na problematiku životního prostředí. V Prusinách pořádáme akce i pro další zájmové skupiny, například koncerty, víkendové dílny, poskytujeme učební prostory pro různá setkání a semináře.

Pro děti

Děti z různých stupňů škol Plzeňského kraje prožijí pod vedením našich lektorů zajímavé programy, které směřují k poznávání přírody. Motivují k zájmu o problematiku životního prostředí a napomáhají k vytvoření kladného vztahu nejen k jejich nejbližšímu okolí, ale věnujeme se i náročnějším vyučovacím metodám a dlouhodobě se zabýváme přípravou a realizací školních projektů ekologické výchovy.

Pro učitele

Každoročně uskutečníme několik seminářů pro všechny zájemce z řad učitelů o problematiku environmentálního vzdělávání. Přinášíme inspiraci pro využití netradičních výukových metod, nabízíme tipy na zajímavá environmentální témata a zdroje informací, které jsou využitelné ve výuce. Pomáháme školám při přípravě projektových záměrů i při jejich následném naplňování. Připravujeme metodiky ekovýchovných hodin, výukové materiály a pomůcky, které učitelům usnadní začlenění environmentálních témat do vyučování.

Vydalo: Občanské sdružení Ametyst, Koterovská 84, 326 00 Plzeň,
<http://www.ametyst21.cz>

Autorka: Simona Šafarčíková

Rok vydání: 2011

Zpracování: INSPIRAL.CZ

